

2024 35

7524 Sayılı Kanunla Muhtelif Kanunlarda Yapılan Değişiklikler

5 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7524 sayılı [Vergi Kanunları İle Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) ile muhtelif kanunlarda önemli vergi ve vergi harici düzenlemeleri yapılmıştır. Bundan önceki dört sirkülerimizde dört ana vergi kanununda (KVK; GVK, KDV ve VUK) yapılan düzenlemeler ele alınmıştır. Bu sirkülerimizde ise söz konusu dört ana vergi kanunu dışındaki kanunlarda yapılan vergi ve vergi harici düzenlemeler aşağıdaki başlıklar altında aktarılacaktır.

1. Serbest Bölge firmalarının üretip münhasıran yurtdışına sattıkları mallar için gelir/kurumlar vergisi istisnasından yararlanabilecekleri yönünde düzenleme yapılmaktadır,
2. Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı yükseltilmektedir,
3. EYT'den emekli olanlara yönelik 5 puanlık SGDP prim teşviki kaldırılmaktadır,
4. Kamu idarelerinin mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemeler için de borcu yoktur belgesinin aranacağı yönünde düzenleme yapılmaktadır,
5. Yurt dışına çıkış harcı 500 TL'ye yükseltilmektedir,
6. Anayasa Mahkemesi'nin parasal tutarlara ilişkin iptal kararı nedeniyle 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun parasal hadlere ilişkin düzenlemelerinde değişiklikler yapılmaktadır.

1) Serbest Bölge Firmalarının Üretim Münhasıran Yurtdışına Sattıkları Mallar İçin Gelir/Kurumlar Vergisi İstisnasından Yararlanabilecekleri Yönünde Düzenleme Yapılmaktadır

Bilindiği üzere 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun geçici 3'üncü maddesinin 2 No'lu fıkrasının (a) bendi uyarınca; Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar; Serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bu Kanunun 24'ncü maddesiyle sözü geçen düzenlemede yapılan değişiklik ile gelir veya kurumlar vergisinden müstesna kazançlar, bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin yurt dışına satışından (ihracattan) elde ettikleri kazançlar ile sınırlandırılmaktadır. Diğer bir anlatımla bu düzenlemenin yürürlük tarihinden itibaren serbest bölge firmaları üretip Türkiye içine sattıkları mallar için kurumlar vergisi istisnasından yararlanamayacaklardır.

Bu düzenlemeler **1/1/2025** tarihinde yürürlüğe girmektedir. Diğer bir anlatımla 1.1. 2025 yılında başlayan hesap dönemleri kazançlarından itibaren uygulamaya girecektir.

2) 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunda Yapılan Değişiklikler

3.1. Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı yükseltilmektedir

5510 sayılı Kanununun 81'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca; Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı, sigortalının prime esas kazancının %2'dir. Bu primin tamamını işveren ödemektedir.

Bu Kanununun 28'inci maddesi ile sözü geçen düzenlemede yapılan değişiklik ile, **kısa vadeli sigorta kolları prim oranı %2'den %2,25'e yükseltilmiştir.**

Bu düzenleme **1/9/2024** tarihinde yürürlüğe girmektedir.

Konuya ilişkin olarak SGK'nın 02.08.2024 tarihli [Genel Yazısında](#); %2,25 prim oranı değişikliği 01.09.2024 tarihinden geçerli olarak yürürlüğe girdiğinden; Ayın 1'i ile 30'u arasında çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için 01.09.2024, Ayın 15'i ile 14'ü arasında çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için ise 15.09.2024 tarihinden itibaren uygulanacağı, 2024/8 dönemi ve öncesi dönemler için %2 olan eski prim oranı üzerinden işlem yapılacağı açıklanmıştır.

3.2. EYT'den emekli olanlara yönelik 5 puanlık SGDP prim teşviki kaldırılmaktadır

5510 sayılı Kanununun Geçici 95 inci maddesi kapsamında emekli olanların (EYT), en son çalıştıkları özel sektör işyerinde sosyal güvenlik destek primine (SGDP) tabi olarak çalışmaya başlamaları halinde, SGDP işveren hissesinin 5 puanlık kısmına isabet eden tutar, sözü geçen maddenin ikinci fıkrası uyarınca Hazinece karşılanmaktadır.

Bu Kanununun 30'uncu maddesi ile 5510 sayılı Kanununun geçici 95'inci maddesinin sözü geçen ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmak suretiyle 5 puanlık SGDP prim teşviki kaldırılmaktadır.

Bu Düzenleme **1/9/2024** tarihinde yürürlüğe girmektedir.

3) Kamu İdarelerinin Mahkeme Kararları ve İcra Dairelerinin Ödeme veya İcra Emirleri Üzerine Yapılacak Ödemeler İçin de Borcu Yoktur Belgesinin Aranacağı Yönünde Düzenleme Yapılmaktadır

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesinde "Amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumlulukları" düzenlenmektedir.

Bu Kanununun 1'nci maddesiyle 6183 sayılı Kanununun sözü geçen maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemeler için de vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge "Borcu Yoktur Belgesi" aranacağı yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı sözü geçen düzenleme öncesinde "mahkeme ilamları ve icra emirleri" üzerine yapacakları ödemelerde de bu Borcu Yoktur Belgesi aranılacağına dair Seri: A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliğinde açıklama yapmış bulunmaktaydı. Ancak "mahkeme ilamları ve icra emirleri üzerine yapılacak ödemelerin Bakana verilen yetki kapsamında olmadığı" gerekçesiyle sözü geçen Tebliğ düzenlemesi Danıştay kararıyla iptal edilmiş bulunmaktaydı.

Bu Kanunla maddede yapılan düzenlemeyle bu idarelerce, mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemelerde de borcu yoktur belgesi aranılması yönünde Hazine ve Maliye Bakanına yetki verilmesine yönelik yasal düzenleme yapılmaktadır. Böylelikle Danıştay tarafından (Danıştay Onuncu Dairesinin 26/11/2020 tarihli ve Esas No:2018/795; Karar No:2020/5476

sayılı Kararı ile) iptal edilen kamu idarelerinin mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemeler için de borcu yoktur belgesinin aranacağı yönündeki Tebliğ düzenlemesi yasal dayanağa kavuşturulmaktadır.

Bu düzenlemeler **2/8/2024** tarihinde yürürlüğe girmektedir.

4) Yurt Dışına Çıkış Harcı 500 TL'ye Yükseltilmektedir

Bu Kanunun 51'inci maddesiyle 5597 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler ile;

4.1. Yurt dışına çıkış yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından çıkış başına alınan harç tutarı 150 TL'den 500 Türk lirasına yükseltilmektedir.

4.2. Bu harcın her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılabilmek suretiyle uygulanacağı, Bu suretle hesaplanan harç tutarının 10 Türk lirasına kadarki kesirleri dikkate alınmayacağı, Şu kadar ki, bu kapsamda hesaplanan harcın uygulandığı yılın ocak ayının onuncu günü sonuna kadar yapılan yurt dışına çıkışlarda, bir önceki yılın sonu itibarıyla geçerli tutar üzerinden yapılmış harç ödemeleri için fark ikmal edilmeyeceği düzenlenmektedir.

4.3. Cumhurbaşkanına, bu fıkrada yer alan harcı veya bu harcın yeniden değerlendirme oranı uygulanmak suretiyle belirlenmiş olan tutarını üç katına kadar artırmaya veya sifıra kadar indirmeye yetki verilmektedir.

Bu düzenlemeler **12/8/2024** tarihinde yürürlüğe girmektedir.

5) 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda Yapılan Değişiklikler

5.1. İstinaf yoluna başvurabilmek için gerekli olan asgari parasal sınır yeniden belirlenmektedir

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun değişiklik öncesi 45'inci maddesi uyarınca; konusu 5 bin Türk lirasını geçmeyen; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemlere karşı açılan iptal davaları hakkında idare ve vergi mahkemelerince verilen kararlar kesin olup, bunlara karşı istinaf yoluna başvurulamamaktaydı. Bu tutar Bu Kanunun 52'inci maddesiyle yapılan değişiklikle 31 bin Türk lirasına yükseltilmektedir.

Bu düzenlemeler **2/8/2024** tarihinde yürürlüğe girmektedir.

5.2. Temyiz yoluna başvurabilmek için gerekli olan asgari parasal sınırlar yeniden belirlenmektedir

2577 sayılı Kanunun 46'ncı maddesinin (b) bendi uyarınca; Danıştay dava dairelerinin nihai kararları ile bölge idare mahkemelerinin, konusu yüz bin Türk lirasını (iptalin gerçekleştiği 2023 yılı için 581.000 TL) aşan vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar Danıştay'da temyiz edilebilmekteydi.

Ancak 13/10/2023 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 26/7/2023 tarihli ve E.:2023/36 K.:2023/142 sayılı Kararı ile bu bent aşağıda özet olarak paylaşılan gerekçelerle Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş bulunmaktaydı.

1. Temyize tabi kararların belirlenmesine ilişkin parasal sınırın her yıl güncellenmesi nedeniyle hangi tarihteki parasal sınıra göre temyiz kanun yoluna başvurulabileceğinin kanunda belirli bir açıklıkta ve öngörülebilir bir şekilde düzenlenmesi gerektiği,

2. İptal edilen kuraldaki temyiz kanun yoluna başvuru açısından hangi tarihteki parasal sınırın uygulanacağı hususunun açık, net ve tereddüde yer vermeyecek şekilde düzenlenmemiş olması nedeniyle kuralın kanunilik şartını taşımadığı sonucuna ulaşıldığı,

3. Söz konusu bentte öngörülen sınırlamanın ölçülü olması gerektiği,

4. Konusu 100.000 (2023 yılı için 581.000) Türk lirasının altında kalan tüm vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemlerden kaynaklanan davalarda ilk kez davacılar aleyhine hüküm kuran bölge idare mahkemesi kararına karşı temyiz kanun yoluna başvurulamaması hükmün denetlenmesini talep etme hakkına orantısız bir sınırlama getirdiği.

Bu Kanunun 53'ncü maddesiyle sözü geçen maddenin (b) bendinde yapılan değişiklik ve eklenen (c) uyarınca Danıştay dava dairelerinin nihai kararları ile bölge idare mahkemelerinin aşağıda sayılan davalar hakkında verdikleri kararlar, başka kanunlarda aksine hüküm bulursa dahi Danıştayda, kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde temyiz edilebilecektir:

"b) Konusu dokuz yüz yirmi bin Türk lirasını aşan; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar."

c) Konusu iki yüz yetmiş bin Türk lirasını aşmış dokuz yüz yirmi bin Türk lirasını aşmayan; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan ve istinaf kanun yolu incelemesinde kaldırma kararı üzerine yeniden karar verilen davalar."

Bu düzenlemeler **2/8/2024** tarihinde yürürlüğe girmektedir.

5.3. Kanunda Öngörülen Parasal Sınırların; Her Takvim Yılı Başından Geçerli Olmak Üzere Yeniden Değerleme Oranında Artırılması Suretiyle Uygulanacağı

Yukarıda sözü geçen Anayasa Mahkemesi kararındaki iptal gerekçelerinden birisi olan "İptal edilen kuraldaki temyiz kanun yoluna başvuru açısından hangi tarihteki parasal sınırın uygulanacağı hususunun açık, net ve tereddüde yer vermeyecek şekilde düzenlenmemiş olması nedeniyle kuralın kanunilik şartını taşımadığı" şeklindeki iptal gerekçesi göz önüne alınarak 2577 sayılı Kanunun Ek 1'inci maddesi Bu Kanunun 54'üncü maddesiyle "Parasal sınırların artırılması:" başlığı eklenmek suretiyle aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

" 1. Bu Kanunda öngörülen parasal sınırlar; her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde belirlenen sınırların bin Türk lirasını aşmayan kısımları dikkate alınmaz.

2. 17 nci madde uyarınca duruşma yapılmasının zorunlu olduğu davaların belirlenmesinde davanın açıldığı; 45 inci ve 46 ncı maddeler uyarınca istinaf veya temyiz yoluna başvurulabilecek kararların belirlenmesinde ise ilk derece mahkemesi veya bölge idare mahkemesince nihai kararın verildiği tarihteki parasal sınır esas alınır. Ancak nihai karar tarihinden sonra parasal sınırlarda meydana gelen artış, bölge idare mahkemesinin kaldırma veya Danıştayın bozma kararı üzerine yeniden bakılan davalarda uygulanmaz."

Yeni düzenlemenin eskisinden en önemli farklılıkları;

1. Parasal sınırların artırılmasında; yeniden değerlendirme oranı olarak o yılın değil bir önceki yıla ilişkin olarak tespit ve ilan edilmiş olan yeniden değerlendirme oranının kullanılacak olmasıdır.

2. Duruşma yapılmasının zorunlu olduğu davaların belirlenmesinde davanın açıldığı; 45 inci ve 46 ncı maddeler uyarınca istinaf veya temyiz yoluna başvurulabilecek kararların belirlenmesinde ise ilk derece mahkemesi veya bölge idare mahkemesince nihai kararın verildiği tarihteki parasal sınır esas alınacaktır. Ancak nihai karar tarihinden sonra parasal sınırlarda meydana gelen artış, bölge idare mahkemesinin kaldırma veya Danıştayın bozma kararı üzerine yeniden bakılan davalarda uygulanmayacaktır.

Bu düzenlemeler **2/8/2024** tarihinde yürürlüğe girmektedir.

7524 sayılı Kanuna [bu bağlantıdan ulaşabilirsiniz.](#)

Bu Sirkülerimize ilişkin görüş, öneri ve sorularınızı info@narcon.com.tr'ye iletebilirsiniz.

Saygılarımızla.

NARCON YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

www.narcon.com.tr

19.8.2024